

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ж. Христов, ВУЗФ - София

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: д-р Норберт Жичински

Тема: Маргинализация на веригите за продажби и уязвимостта към финансова и имидж криза в контекста на изпълнение на стратегията Omnichannel

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 28/02.03.2021 г, на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси доц. д-р Григорий Вазов съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Маргинализация на веригите за продажби и уязвимостта към финансова и имидж криза в контекста на изпълнение на стратегията Omnichannel“ за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е д-р Норберт Жичински – кандидат към катедра „Финанси“

Като член на научното жури получих достъп до всички документи и материали по защитата, които са оформени грижливо и дават възможност за обективна и пълна оценка. Кандидатът е приложил осемнадесет броя публикации

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Представената дисертация е особено актуална със спецификата на изследваната проблематика, съдържанието си и приложените изследователски подходи, методи и направления. Тя обективно и реално представя качествата, уменията и възможностите на д-р Норберт Жичински като изследовател, аналитик и професионалист в конкретната област на науката и знанието.

Представеният труд е ориентиран и апробиран чрез реални данни и индикатори. В неговото съдържание могат да се намерят „горещи” проблемни области, формулировки и други същест-

вени въпроси, както и възможни отговори, авторови становища, варианти и пътища за тяхното решаване.

Актуалността на разглежданата проблематика се определя от наложителните промени които следва да се извършат в отделните вериги на дребно, с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност. Те трябва да внедрят и интегрират нови решения, които отговарят на променящите се нужди и изисквания на клиентите в глобалната информационна икономика. Нестабилността на средата в която функционират съвременните предприятия, повишава риска от неблагоприятни кризи, произтичащи от внезапни и непредвидени промени в социалната, икономическата, правната или в технологичната среда.

3. Познаване на проблема

Д-р Норберт Жичински е показал изключително добри умения за самостоятелно научно изследване. Той много добре познава изследваната проблематика, както в теоретичен, така и в практически аспект. Многоаспектното разглеждане на проблемите разкрива неговите задълбочени познания в тази сфера на науката и познанието.

4. Методика на изследването

За решаване на изследователския проблем са използвани теоретични и емпирични методи на проучване, включително наблюдение и научен метод САТІ. Избраната методика на изследване позволява постигането на поставената цел и дава адекватен отговор на задачите, поставени и решени в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертацията се състои от увод, три основни глави и заключение. Представената дисертация има подчертана теоретична и приложна значимост, базирана на авторовите изследвания в разглежданата област. Добре изградената монолитна структура на съдържанието е позволила на докторанта да развие теоретичните, методологичните и практико - приложните трактовки в логически обвързана последователност и разбираемост на иначе сравнително по-сложната материя и терминология на разглежданата проблематика.

Дисертационния труд се характеризира със задълбоченост, комплексност, високо ниво на познаване на материята, научна логика в представянето на изследователските резултати, с ко-

ректно адаптиране на съществуващи методологии и методически решения, с адекватна емпирична аргументация на защитаваната теза и предлаганите решения. Това го прави сравнително лесно приложим и използваем за отделните вериги на търговия на дребно.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

В дисертационен труд се съдържат научно – приложни резултати с характер на приноси , а именно:

- ❖ Доказателството, на база емпирично проучване, че разпръснатите търговски вериги се характеризират с особена междуотраслова маргинализация поради естествената си ориентация към клиента на дребно и директния контакт с него.

- ❖ Заключение, на база анализ на предпоставките за многоканалната стратегия в контекста на антикризисната политика в търговските вериги, че интегрирането на традиционните и електронните канали за продажба в единна интегрирана, многоканална и прозрачна система за обслужване на клиенти може да бъде само предварителен етап. Д-р Норберт Жичински достига до аргументирания извод, че проактивни и превантивни действия за придобиване и поддържане на конкурентна позиция чрез използване на съвременни технологии в отговор на бързи промени в технологичната среда водят до синергични ефекти.

- ❖ Идентифициране на компонентите на многоканалната стратегия и тяхното въздействие върху бизнеса в лицето на бързо променящата се технологична среда и съвременни ИТ решения.

- ❖ Подчертаване на различните теоретични основи на функционирането на търговските предприятия, по-специално разпръснати търговски мрежи.

7. Лично участие на кандидата

Представеният за защита дисертационен труд представлява авторски научен текст, съдържащ достатъчен набор от анализи, приносни моменти и авторски изводи, доказващи научните и интерпретативни възможности на д-р Норберт Жичински. Не се открива наличие на плагиатство в оценявания дисертационен труд.

8. Автореферат

Авторефератът отразява съдържанието на дисертацията, като съдържа в себе си необходимата информация и акценти от проведеното изследване. В него коректно и цялостно е представена дисертацията, приносните моменти и основните изводи в текста.

9. Критични забележки и препоръки

След подробното ми запознаване с представения дисертационен труд не установих наличието на съществени пропуски, неточности или противоречия. Може би някои постановки по изследваната проблематика не съвпадат с моите схващания, но това са персонални трактовки и интерпретации на д-р Норберт Жечински и те могат да бъдат защитени от него. Затова смятам, че те не оказват влияние върху общата ми положителна оценка и не омаловажават научните постижения на кандидата. Ето защо бележките ми имат по-скоро насочващ и препоръчителен характер за бъдещите му изследвания, а именно:

- на места намирам реализирано голямото желание на д-р Норберт Жечински да ни поднесе колкото е възможно по-богато съдържание, което води до разпиляване в не винаги подходящи детайли;
- някои схеми, таблици и графики, макар и много грижливо и обосновано изработени, биха могли да се експлоатират по задълбочено.

10. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

В бъдещата му научна дейност, препоръчвам на д-р Норберт Жечински да изследва как развитието на високите технологии (биометрични сензори, блокчейн технологии, интелигентни договори (Smart Contracts), интернет на нещата (IoT), изкуствен интелект (AI) и др.) и тяхното неминуемо навлизане търговията на дребно до няколко години, ще повлияе върху многокналната стратегия за обслужване на клиенти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Докторантът отлично познава не само научната литература и постижения в тази област, но и самата практика. Резултатите от изследването са представени логично, разбираемо и нагледно. Считам, че изводите от анализа в дисертационния труд следва да бъдат разгледани и взети под внимание от разпределените вериги за търговия на дребно като особен тип предприятия.

На база посочените положителни резултати, както и характера на критичните ми бележки в качеството им на препоръки в процеса на бъдещата научно – изследователска дейност на докторанта, с пълна убеденост и с чувство на отговорност предлагам почитаемото научно жури единодушно да гласува за присъждане на образователната и научна степен „доктор на науките“ на -р Норберт Жечински в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

06.04.2021 г.

Рецензент:/п/.....

(доц. д-р Жельо Христозов)